

Real Women Have Curves

Joan Obrador

Aquest estiu no he pogut anar gaire al cinema i, no sé per quina raó, he vist especialment cinema d'arrel llatina: la producció brasilera *Madame Hata* i el film mexicà de Patricia Cardoso *Les dones de veritat tenen corbes*. Són dues pel·lícules absolutament dispars, però que han rebut un gran reconeixement en diferents festivals: *Madame Hata* va triomfar a certàmens tan significats com el de Huelva o La Havana de 2002; mentre que *Real Women...* ho va fer a Sundances i a San Sebastià 2002. La producció brasilera no em va resultar cap novetat perquè un ja està cansat de la temàtica de la sexualitat anormal i, en especial, de la grandiloqüència almodovariana. És curiós com l'estil del director manxec comença a germinar més enllà de l'Atlàntic. Al contrari, la pel·lícula de Cardoso fuig de tota exageració, perquè només vol contar una història simple, repetida una i mil vegades entre la gent humil del país més poderós del nord.

Per aconseguir el seu propòsit, la directora només emprà les dues eines essencials per a qualsevol film de valor: un bon argument, creïble i ple de sensibilitat, i una interpretació portentosa de tots i cadascun dels actors que hi intervenen. L'actuació arriba a ser tan convincent que no sembla una obra de ficció, sinó que la directora ha introduït la seva càmera dins la vida quotidiana d'una família mexicana immigrada als EEUU. No sé si m'equivoco, però noto una clara influència del cinema de Ken Loach en *Real Women Have Curves*; en aquest film no trobareu cap efecte especial ni cap escena estrident fora del seu fil argumental. Només trobo una petita diferència entre un i altre director a l'hora de fer pel·lícules: allà on es manifesta les inquietuds polítiques del director anglès, en aquest film trobem la sensibilitat femenina d'una dona que coneix perfectament la triple marginació que pateix la dona xicana als Estats Units. Es veu discriminada pel seu origen racial (color de pell i tipologia corporal); per unes tradicions familiars que l'impedeixen adaptar-se lliure-

ment a la societat moderna i per una incultura profunda, fomentada pel seu aïllament lingüístic i la seva dependència familiar. Per això, una dona xicana mai podrà competir amb una dona blanca a l'hora de desenvolupar les seves energies en un context de lliure mercat. Mai?

Tal vegada, el dia en què la dona mexicana pugui parlar d'igual a igual a la dona nord-americana no queda massa enfora. És en aquest context que s'ha de situar la història d'Ana, la protagonista de *Real Women...* Ella és mexicana, però nascuda als EEUU i amb domini de l'anglès superior a la ma-

Per això, una dona xicana mai podrà competir amb una dona blanca a l'hora de desenvolupar les seves energies en un context de lliure mercat. Mai?

joria dels seus companys de classe. Ana és pobre i haurà de fer feina al taller de la seva germana tot l'estiu per ajudar el sosteniment de la seva família i, a més a més, com la majoria de les dones del seu nivell social ella és grassa. Per tant, recull en ella mateixa totes les característiques que l'haurien de fer repetir el mateix estil de la seva mare o de la seva germana gran; un altre, no hagués protestat, hagués cercat un bon home del seu entorn, hagués tingut fills i s'hauria sacrificat tota la vida per ells. Però Ana, no és com les altres filles dels immigrants: la seva intel·ligència no només li serveix per destacar als estudis i comprendre que la vida de les dones com ella als EEUU, les xicanes, és profundament injusta, sinó que arribarà a l'extrem de reivindicar el dret a ser diferent i, a la vegada, tenir els mateixos drets que les dones blanques.

Però ella ho fa tot sense estridències, sense que ningú arribi a sospitar la determinació que amaga el seu rostre de deessa asteca per assolir els mateixos drets que posseeixen les dones blanques al seu país. Per això, no li tremola la mà quan compra els preservatius per fer l'amor amb el seu xicot de l'institut, ni plorarà en el moment de l'acomiadament -"no fa falta que et molestis en escriure'm, ja sé que a la universitat trobaràs qualque al·lota més prima que jo". Perquè ella vol fer l'amor com les seves companyes de classe: sense prejudicis i amb l'única condició d'estimar a la persona que ella ha decidit estimar. Fins i tot, en el moment de la veritat, quan el xantatge emocional de sa mare arriba a la màxima intensitat perquè no se'n vagi a la universitat i no abandoni la família, Ana serà capaç de triar per ella mateixa i continuar l'únic camí que li permetrà créixer com a persona.

Em demano si la lluita d'Ana no és la mateixa que varem haver d'afrontar Amèrica Ferrera, protagonista del film, i Patricia Cardoso per tal de poder realitzar un film deliciós en un món bàsicament masculí i blanc. Segons diuen ni el fet d'haver rebut el premi del públic al festival de Suanes, ha permès que aquest film s'hagi pogut estrenar als cines del seu propi país. ■

